

Leppäkerttu-tarkastusmerkin käytön ehdot ja tuotantosäännöt. Luomuliiton hallituksen hyväksymä 12.5.2021.

- 1. Leppäkerttu-merkki on Luomuliiton omistama ja hallinnoima tarkastusmerkki.**
 - Leppäkerttu-merkki kertoo tuotteen luonnonmukaisesta tuotantotavasta ja raaka-aineen alkuperästä.
 - Merkin käyttöoikeuden hakenut ja saanut merkin käyttäjä sitoutuu noudattamaan merkin käyttöehtoja sopimuksessa mainittujen luomutuotteiden osalta.
 - Hakemus- ja tarkastusasiakirjat käsitellään luottamuksellisina.
 - Luomuliitto saa julkistaa leppäkerttumerkin käyttöoikeuden saaneiden nimet omassa tiedotuksessaan.
 - Käyttöoikeus raukeaa, jos käyttöoikeuden saanut käyttää merkkiä väärin tai jättää toistuvasti maksamatta käyttöoikeusmaksun maksukehotuksista huolimatta.

- 2. Luomuliiton tai sen jäsenyhdistyksen jäsen, jolla on Luomuliiton myöntämä ja voimassa oleva Leppäkerttu-merkin käyttöoikeussopimus, voi käyttää merkkiä tuotteiden pakkausmerkinnöissä ja tuotteiden markkinointiviestinnässä.**
 - Merkin käyttäjän tulee sitoutua Luomuliiton luonnonmukaisen maatalouden ja elintarvikkeiden valmistuksen tavoitteisiin.

- 3. Tuotteet, joiden yhteydessä Leppäkerttu-tarkastusmerkkiä käytetään**
 - **Ns. perusmerkki** kertoo, että luomutuote on valmistettu Suomessa ja sen maatalousperäiset raaka-aineet on viljelty tai kasvatettu Suomessa tai kerätty Suomen luonnosta.
 - **Paikallisen tuotannon merkissä** kerrotaan alkutuotannon tuotteiden tuotantomaakunnan nimi. Pakkaaminen ja/ tai jatkojalostus voidaan teettää muualla Suomessa.
 - **Viljelmien ulkopuolella kasvaneiden keruutuotteiden merkissä alkuperän ilmaisee sana Villi.**
 - Tuotteet täyttävät kulloinkin voimassa olevien EU:n luomusäätöjen tuotantosääntöjen vaatimukset ja ovat saaneet suomalaisen luomuvalvonnan myöntämän luomusertifikaatin.
 - Lisäksi tuotannossa on noudatettu Luomuliiton määrittelemiä erityisiä tuotantosääntöjä.

Tuotantosäännöt

Kaikkia tuoteryhmiä koskevat

- 1. Suomalaisuus, paikallisuus**
 - Leppäkerttu-merkillä merkityn alkutuotannon tuotteen pitää olla 100 prosenttisesti suomalaista.
 -
 - **Elintarvikejalosteissa** suomalaisen maatalousperäisen ja keruutuotannon raaka-aineen osuuden pitää olla vähintään 75 prosenttia.
 - Elintarvikejalosteiden pääraaka-aineiden suomalaisuusvaatimus on 100 prosenttia.
 - Pääraaka-aineita ovat liha, maito, kananmunat, hunaja, keruutuotteet (kasvit, kasvinosat, sienet ja marjat), peruna, juurekset, kasvikset, marjat, hedelmät, viljat, öljy- ja palkokasvit.
 -
 - **Villi-merkin** saa jatkojalosteisiin tuotteille, joiden ainesosista vähintään 75 % on peräisin viljelmien ulkopuolisilta alueilta.

- **Tuotantoalueen ilmaisevan merkin** käyttöoikeuden paikallisuusvaatimukset ovat, että raaka-aineet ovat em. prosenttiosuuksien mukaisesti peräisin yhden maakunnan alueella.
- Kuitenkin luomuraaka-aineet, joita ei voi viljellä Suomessa, voivat jalosteiden toissijaisena raaka-aineena olla ulkomaista luomua (esim. kaakao jäätelössä).

2. Kasvituotanto, jonka markkinointiviestinnässä leppäkerttumerkkiä käytetään.

Tilan tai muun viljelmän kasvituotteet, joiden yhteydessä leppäkerttumerkkiä käytetään, on viljeltävä leppäkerttumerkin tuotantosääntöjä noudattaen.

- Muu osa kasvintuotannosta on mahdollista toteuttaa pelkästään EU-asetuksen tuotantosääntöjen mukaisesti.

- Luonnonvaraisten kasvien keruun osalta merkin käytön edellytys on kulloinkin voimassa olevien EU:n luomuasestusten tuotantosääntöjen noudattaminen.

2. A Lantaa käytettäessä tulee ensisijaisesti käyttää luomueläinten lantaa ja/ tai luomueläinten lannasta valmistettuja lannoite- tai maanparannusaineita.

- Turkiseläimistä peräisin olevan lannan ja lannoitevalmisteiden käyttö on kiellettyä.

- Tuontilannoite guanon käyttäminen on kiellettyä.

2.B Perunan ja puutarhakasvien viljelyssä sekä kasvihuonetuotannossa käytettävän lannan tulee olla huolellisesti kompostoitua.

2.C Elintarvikkeiksi käytettävien kasvien sadonkorjuun suojaetäisyys tavanomaisesti viljelystä kemiallisilla torjunta-aineilla käsitellystä kasvustosta, vilkasliikenteisestä tiestä ja junaradasta on oltava vähintään 3 metriä.

Jos luomuviljelmä rajautuu tavanomaiseen perunan, sokerijuurikkaan, vihannesten, marjakasvien tai hedelmäpuiden viljelmään sadonkorjuun suojaetäisyyden tulee olla vähintään 25 metriä.

Lisäksi lehtivihanneksilla ja marjoilla on noudatettava luomukeruun poimintaohjeissa määriteltyä pölyetäisyyttä.

- Vilkkaasti liikennöityjen pääteiden ja junaratojen varsilla suojaetäisyys on vähintään 100 metriä.

Pienillä sivuteillä suojaetäisyyden tarve vaihtelee tien pölyävyyden mukaan vähintään 10:stä metristä noin 50 metriin, tarpeen mukaan pidemmällekin.

2.D Suosituksia

- Tilan tai muun viljelmän kasvintuotannon suositellaan olevan kokonaisuudessaan leppäkerttu-tuotantosääntöjen mukaisesti viljeltyä.

- Jatkuvaa raan käsitlemättömän lannan käyttämistä tulee välttää.

- Suositellaan mahdollisimman laajaa ympärivuotista pellon pinnan kasvipeitteisenä pitämistä aluskasveja ja kerääjäkasveja käyttämällä.

3. Kotieläintuotanto, jonka markkinointiviestinnässä leppäkerttumerkkiä käytetään

Luomukotieläimille on tehtävä ennaltaehkäisevän terveydenhuollon suunnitelma, jonka toteuttamista seurataan. Hyväksyttäviä suunnitelmia ovat eläinten hyvinvointikorvauksen vaatima hyvinvointisuunnitelma sekä nautojen Naseva ja sikojen Sikava järjestelmissä mukanaolo.

3.A Käytettävien rehujen tulee olla pääsääntöisesti leppäkerttu-tuotantosääntöjen mukaan omalla tilalla viljeltyjä.

- Tilan todellisen rehuomavaraisuuden, itse tilalla viljeltyjen rehujen määrän tulee olla vähintään 50 prosenttia eläinten vuotuisen rehutarpeen kuiva-aineesta laskien.

- Sika- ja siipikarjatiloiilla rehuomavaraisuusvaatimukseen voidaan lukea yhteistyötilojen tuottama rehu. Tilojen välillä tulee olla sopimus lannanluovutuksesta ja rehunviljelystä, jota toteutetaan leppäkerttu -tuotannon ehdoin.

3. B Ostorehujen tulee olla kotimaisia, poikkeuksena kivennäiset, hivenaineet ja valkuaisrehut, joita saa olla enintään 10 prosenttia vuotuisesta rehun kuiva-aineesta.

3.C Suosituksia

- Suositaan suomalaisten alkuperäisrotujen kasvattamista.

- Luomukotieläintuotannon tavoitteeksi suositellaan asetettavan lyhytaikaisen korkean tuotoksen sijasta hyvän elinikäistuotoksen ja eläinten pitkäikäisyyden saavuttaminen.

- Suositellaan eläinten hoito-olosuhteiden järjestämistä siten, että saadaan toteutettua mahdollisimman pitkäkestoinen emän ja jälkeläisen vierihoito.

4. Mehiläistarhaus, jonka markkinointiviestinnässä leppäkerttumerkkiä käytetään

4.A. Mehiläistarhat, joista otetaan talteen mehiläisten tuotteita, on sijoitettava keruukauden aikana siten, että lähimmän 1,5 kilometrin säteen sisällä on pääasiassa metsää ja muuta luonnonkasvustoa ja pelto- ja puutarhaviljelyalueilla kasvaa vain luonnonmukaisesti viljeltyjä kasveja.

- Alueen sisällä saa olla myös tavanomaisesti viljeltyjä peltoja, joilla kasvaa muita viljelykasveja kuin kukkivia öljykasveja, perunaa, sokerijuurikasta, vihanneksia, marjakasveja ja hedelmäpuita.

- Suojaetäisyys 1,5 kilometriä vilkkaasti liikennöidyistä teistä, joilla kulkee keskimäärin yli 12 000 ajoneuvoa/ vuorokaudessa.

- Suojaetäisyys 1,5 kilometriä avokaatopaikoista ja jätteenpolttolaitoksista.

4.B. Käytetään hoitomenetelmiä, joilla estetään kesällä kuoriutuvien kuhnureiden kuoleminen pesään. Jos mehiläisten hoitomenetelmään kuuluu sulkuristikon käyttö, on sulkuristikon kehyksessä oltava niin suuri aukko, että kuhnurit pääsevät pois pesästä.

5.Elintarvikejatkjalosteet, joiden markkinointiviestinnässä leppäkerttumerkkiä käytetään.

5.A Jalosteiden pääraaka-aineiden on täytettävä leppäkerttu-tuotantoehtojen vaatimukset.

- Pääraaka-aineita ovat: liha, maito, kananmunat, hunaja, keruutuotteet (kasvit, kasvinosat, sienet ja marjat), peruna, juurekset, kasvikset, marjat, hedelmät, viljat, öljy- ja palkokasvit.

- Raaka-aineen toimittajalla ei tarvitse välttämättä olla omaa leppäkerttu-merkin käyttöoikeutta, vaan jatkjalostaja sitoo sopimuksella raaka-aineen toimittajansa mukaan leppäkerttu-tuotantosääntöjen noudattamiseen.

6. Tuotantoeläinten rehut, joiden markkinointiviestinnässä leppäkerttumerkkiä käytetään.

Pakattujen ja irtomyyntinä myytävien rehujen on oltava 100 prosenttisesti suomalaista ja maatalousperäistä leppäkerttu -tuotantosääntöjen mukaan viljeltyä tai kasvatettua raaka-ainetta.